

# REFERAT Udvalg for regional udvikling d. 09-10-2019

**Mødedato** Onsdag d. 09. oktober 2019 kl. 14:00

**Mødested** F1 stuen, Regionshuset Viborg, Skottenborg 26, 8800 Viborg

## Indholdsfortegnelse

Drøftelse af nye råstofgraveområder (14:00-15:00) #.....	3
Godkendelse af Regional Udviklingsstrategi.....	4
Orientering om midlertidige kapacitetslofter på gymnasieområdet 2019-2020.....	5
Orientering om forberedelse af flerårige kapacitetsplaner #.....	7
Godkendelse af aftale om styringsmodel for Midttrafik.....	9
Godkendelse af proces, kriterier og ekspertpanel for uddeling af landsbyprisen 2020.....	11
Forskningsprojekt om kultur og landdistrikter #.....	14
Bevilling til sundhedsinnovationsprojekt om bedre ernæringsbehandling.....	16
Bevilling til sundhedsinnovationsprojekt om forebyggelse af diabetes.....	18
Godkendelse af aktivitets- og økonomiopfølgning på handleplan 2019 for regional udvikling.....	20
Bevilling til 'Relationer til og anerkendelse af unge med særlige udfordringer'.....	23
Godkendelse af flerårig handleplan for henholdsvis klima og råstoffer.....	25
Evalueringsstudietur #.....	27
Orientering om havnesedimentdepot på Harboøre Tange #.....	28
Gensidig orientering #.....	30

## **Punkt 1: Drøftelse af nye råstofgraveområder (14:00-15:00) #**

1-34-76-1-15

### **Resume**

På de kommende tre møder vil udvalget drøfte administrationens arbejde med forslag til nye råstofgraveområder. Råstofgraveområderne gennemgås ud fra en geografisk tilgang. For hvert område drøftes fordele og ulemper med henblik på at få udarbejdet en systematisk miljørapport for det enkelte område. Miljørapporten skal danne endeligt grundlag for, om det enkelte område skal med i forslag til råstofplan 2020.

### **Direktionen indstiller,**

at administrationens arbejde med vurderinger af nye råstofgraveområder drøftes.

### **Sagsfremstilling**

Regionsrådet sendte i starten af året et idé- og debatoplæg om en ny råstofplan i høring. Regionsrådet ønskede bl.a. forslag til nye råstofgraveområder. Regionen modtog 123 høringssvar, heraf omhandler 80 af svarene nye graveområder.

Administrationen er i gang med at gennemgå de indkomne forslag. Områderne gennemgås bl.a. i forhold til forventning til råstofressourcens kvalitet og mængde og i forhold til efterspørgslen på råstoffer samt i forhold til de miljømæssige hensyn i omgivelserne. Dette arbejde går forud for, at det enkelte område kan udlægges til råstofgraveområde i det kommende forslag til råstofplan.

På mødet præsenteres udvalget for oplysninger, som kan have indflydelse på fremtidig råstofforsyning med udgangspunkt i delområder i regionen. De indkomne forslag er i færd med at blive vurderet ud fra forhold, der taler for og imod, at regionen kan opfylde råstoflovens formål.

Når forslag til de nye områder er udpeget, udføres en miljøvurdering af planen som helhed. Dette sker for at undgå væsentlige miljømæssige påvirkninger. Miljøvurderingerne skal identificere, beskrive og vurdere miljøkonsekvenserne for at undgå, forebygge eller begrænse væsentlige skadelige påvirkninger på miljøet.

Udvalget tager på mødet ikke stilling til forslagene. Dette sker først primo 2020, hvor udvalget vil afgive sin indstilling til regionsrådet.

### **Beslutning**

Udvalg for regional udvikling drøftede administrationens arbejde med vurderinger af nye råstofgraveområder.

Arne Lægaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

### **Tidligere Politisk Behandling**

Den 30. januar 2019 godkendte regionsrådet revisionen af råstofplanen.

## **Punkt 2: Godkendelse af Regional Udviklingsstrategi**

1-01-76-20-17

### **Resume**

Regional Udviklingsstrategi forelægges regionsrådet til endelig godkendelse.

### **Direktionen indstiller,**

at Regional Udviklingsstrategi 2019-2030 godkendes.

### **Sagsfremstilling**

Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse godkendte på sit møde den 24. september 2019 Region Midtjyllands Regionale Udviklingsstrategi 2019-2030. Strategien kan derfor nu forelægges regionsrådet til endelig godkendelse.

#### **Om strategien og den videre udmøntning**

Strategien har som vision at skabe en attraktiv og bæredygtig region for alle. Visionen udtrykker et ønske om, at borgeren er i centrum for fremtidige indsatser, samt at regionen er med til at skabe holdbare og relevante løsninger på tværs af regionen. Med den ambitiøse vision og valget af FN's 17 bæredygtige verdensmål som strategisk ramme har regionsrådet mulighed for at fremme løsninger på de store samfundsmæssige og globale udfordringer, der går på tværs af kommune-, regions- og landegrænser, og hvor der er brug for at samarbejde om fælles løsninger.

For at realisere den regionale udviklingsstrategi udarbejder administrationen flerårige handleplaner for de enkelte indsatsområder under regional udvikling. Heri beskrives de aktiviteter, der er i gang, og dem, der er under overvejelse og planlægning for at udmønte strategien. Disse er og vil løbende blive forelagt til regionsrådets godkendelse.

På baggrund af den regionale udviklingsstrategi skal der udarbejdes et målbillede, som udfolder visionen, herunder de strategiske mål. Målbilledet forventes at blive forelagt regionsrådet til godkendelse den 18. december 2019.

Den regionale udviklingsstrategi var i offentlig høring i efteråret 2018. I den forbindelse modtog regionen et høringsvar fra Erhvervsstyrelsen på vegne af Erhvervsministeriet, som anfægtede gyldigheden af den regionale høringsproces, idet der blev henvist til den nye lov om erhvervsfremme, hvori det fremgår, at en regional udviklingsstrategi skal forelægges Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse, inden den sendes i høring. I den efterfølgende dialog mellem regionen og Erhvervsstyrelsen blev der enighed om at finde en pragmatisk løsning. Regionsrådet godkendte på mødet den 30. januar 2019 at sende udkastet til den regionale udviklingsstrategi til udtalelse i Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse, som efterfølgende bad regionsrådet om at forklare strategien. Svaret fra regionsrådet blev behandlet på regionsrådsmødet den 29. maj 2019. Danmarks Erhvervsfremmestyrelse har på sit møde den 24. september 2019 taget svaret til efterretning.

### **Beslutning**

Udvalg for regional udvikling indstiller til forretningsudvalget,

at Regional Udviklingsstrategi 2019-2030 godkendes.

Arne Lægaard og Carsten Kissmeyer var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

### **Tidligere Politisk Behandling**

Den 30. januar 2019 godkendte regionsrådet udkastet til den regionale udviklingsstrategi, samt at udkastet blev sendt til udtalelse i Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse.

Den 29. maj modtog regionsrådet en status for den regionale udviklingsstrategi, herunder godkendte svarbrevet til Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse.

### **Bilag**

Regional Udviklingsstrategi 2019-2030

# Punkt 3: Orientering om midlertidige kapacitetslofter på gymnasieområdet 2019-2020

1-30-76-23-18

## Resume

Regionsrådet har tidligere indstillet til undervisningsministeren, at en række gymnasier i Region Midtjylland og Region Syddanmark blev pålagt kapacitetslofter, og at kapacitetslofterne skulle revurderes efter et år. Gennemgangen af kapacitetslofterne viser, at de har haft en vis positiv effekt på flere gymnasier, bl.a. Aarhus Gymnasium, Viby Gymnasium og Rønde Gymnasium, idet de har fået tilført flere elever. Kapacitetsloftet har dog kun haft en begrænset effekt i forhold til at skabe et bedre elevgrundlag for de øvrige gymnasier i Aarhus. Dette skyldes især de gældende fordelingsregler, og at der trods kapacitetslofterne stadig er en betydelig ledig kapacitet i hele regionen.

## Direktionen indstiller,

at orienteringen om midlertidige kapacitetslofter på gymnasieområdet 2019-2020 tages til efterretning.

## Sagsfremstilling

Regionsrådet behandlede i efteråret 2018 kapacitetsspørgsmålet på gymnasieområdet ad to omgange, henholdsvis den 31. oktober 2018 og igen den 30. januar 2019, og indstillede til undervisningsministeren, at en række gymnasier i Region Midtjylland og Region Syddanmark blev pålagt kapacitetslofter. Regionsrådet vedtog den 31. oktober 2018, at kapacitetslofterne skulle revurderes efter et år.

Første gang behandlede regionsrådet kapacitetsspørgsmålet efter anmodning fra undervisningsministeren i forbindelse med fusionen mellem Langkær Gymnasium og HF og Aarhus Tech. På det tidspunkt indstillede regionsrådet, at der skulle reduceres med otte klasser i fordelingsudvalg ØST. Indstillingen blev fulgt af undervisningsministeren, der understregede, at "Jeg vil dog gerne benytte lejligheden til at understrege vigtigheden af, at regionen aktivt bidrager til at sikre, at der er balancerede rammer for den fremtidige STX-kapacitet i og omkring Aarhus. Så vidt jeg er orienteret, lægger forretningsudvalget op til, at der hovedsageligt sker en tilpasning af den ubenyttede kapacitet i Aarhus-området. Jeg skal på den baggrund opfordre til, at regionsrådet overvejer, om forretningsudvalgets indstilling er tiltrækkelig til at sikre, at der er bæredygtige STX-udbud i og omkring Aarhus". Samtidig meddelte undervisningsministeren, at hun godkendte fusionen mellem Langkær Gymnasium og HF og Aarhus Tech. Alle kapacitetslofterne gælder for skoleåret 2019-2020.

Regionsrådets formål med at reducere kapaciteten var at opretholde et bæredygtigt elevgrundlag på gymnasier, som erfaringsmæssigt afleverer elever til nabogymnasiet. Reduktionen i kapaciteten skete på baggrund af tidligere års opskrivning af kapaciteten. Et faldende ansøgerantal til gymnasierne har betydet, at der var og fortsat er en del ledig kapacitet i regionen.

Regionsrådet skal tage stilling til næste års kapacitet på sit møde i januar 2020, når regionen har modtaget fordelingsudvalgenes kapacitetsindmeldinger.

I det følgende gennemgås kapacitetslofterne i de fire fordelingsudvalgsområder. En detaljeret gennemgang af kapacitetslofterne fremgår af notatet Gennemgang af kapacitetslofter i Region Midtjylland.

### Fordelingsudvalg ØST

Marselisborg Gymnasium, Aarhus Katedralskole, Viby Gymnasium og HF, Skanderborg Gymnasium og Favrskov Gymnasium fik hver et kapacitetsloft, der satte deres kapacitet en klasse ned i forhold til den kapacitet, de havde i skoleåret 2018-2019. Kapaciteten på de øvrige gymnasier i fordelingsudvalg ØST forblev uændret. Med den fastlagte kapacitet blev resultatet for fordelingen, at der skulle fordeles 202 ansøgere i Aarhusområdet. Kapacitetslofterne har haft en positiv effekt for flere gymnasier. De primære modtagere af fordelte ansøgere er Aarhus Gymnasium (43), Viby Gymnasium og Hf (39), Risskov Gymnasium (32), Favrskov (23), Skanderborg (14) og Rønde (8). 25 ansøgere blev fordelt til andre uddannelser, såsom HTX, HHX og EUX mv. For Viby Gymnasium havde tilførslen af 39 elever yderligere en positiv effekt på gymnasiets elevsammensætning, idet deres andel af elever med minoritetsbaggrund herved faldt med 7 procentpoint. Den samme effekt kan ses på Aarhus Gymnasium.

Kapacitetslofterne havde imidlertid en begrænset effekt i forhold til at sikre et bedre elevgrundlag for de øvrige gymnasier i Aarhus. Dette skyldes primært de gældende fordelingsregler, hvor ansøgerne skal fordeles først efter deres prioriteringer og derefter efter et afstandskriterium. Herved bliver ansøgere ofte fordelt til andre gymnasier end dem, der har størst behov for at forøge deres ansøgerantal. Den begrænsede effekt skyldes dog også, at der er en del ledig kapacitet på mange gymnasier i regionen. I fordelingsudvalg ØST var der således 607 ledige pladser, som de 202 ansøgere kunne fordeles på.

### Fordelingsudvalg NORD

Viborg Gymnasium og HF's forlagte udbud på Bjerringbro Gymnasium fik tildelt en kapacitet på to HF-klasser, og Bjerringbro Gymnasiums STX-kapacitet blev fastsat til fire klasser. Bjerringbro Gymnasium havde 57 ansøgere til STX og har oprettet tre mindre klasser. Der var 11 ansøgere til HF på Bjerringbro Gymnasium. Kravet var mindst ti ansøgere, for at der ville blive oprettet en klasse.

Der skulle fordeles 39 ansøgere fra Viborg Katedralskole. Ansøgernes prioriteringer betød, at 25 ansøgere blev fordelt til Viborg Gymnasium og HF og ti blev fordelt til andre uddannelser på Mercantec og Hf. Fire ansøgere blev fordelt til Bjerringbro Gymnasium.

### **Fordelingsudvalg SYD**

Regionsrådet indstillede til undervisningsministeren, at Rosborg Gymnasium og Rødkilde Gymnasium i Vejle blev pålagt kapacitetslofter på henholdsvis 15 og 10 STX-klasser. Formålet med kapacitetsloftet var at sikre Tørring og Grindsted Gymnasium et større elevgrundlag. Kapacitetsloftet havde ingen virkning, da antallet af ansøgere svarede til kapaciteten for begge gymnasiers vedkommende.

### **Fordelingsudvalg VEST**

Der er ingen gældende kapacitetslofter i fordelingsudvalg VEST.

## **Beslutning**

Udvalg for regional udvikling indstiller til forretningsudvalget,

at orienteringen om midlertidige kapacitetslofter på gymnasieområdet 2019-2020 tages til efterretning.

Arne Lægaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

## **Tidligere Politisk Behandling**

Gymnasiekapaciteten for skoleåret 2019/2020 er blevet behandlet af regionsrådet i to omgange, henholdsvis den 31. oktober 2018 og den 30. januar 2019.

## **Bilag**

Gennemgang af kapacitetslofterne i Region Midtjylland

Søgetal 2015-2019 Ungdomsuddannelser

Orientering om søgning til udvalgte gymnasier

## Punkt 4: Orientering om forberedelse af flerårige kapacitetsplaner #

1-30-76-19-19

### Resume

Flere gymnasier er aktuelt udfordrede på elevgrundlaget, bl.a. på grund af faldende ungdomsårgange. Der kan således forventes større grad af politisk styring fremover, og der er behov for et længere sigte på beslutninger vedrørende kapacitet. I regi af Danske Regioner er det besluttet, at regionerne sammen skal udarbejde en analysemodel, der kan danne grundlag for bl.a. flerårige kapacitetsplaner. I den forbindelse er der udviklet et kortværktøj, der gør det muligt at visualisere en række problemstillinger vedrørende kapacitetsfastsættelse. Kortværktøjet samt en kort oplysningsfilm præsenteres på udvalgets møde.

### Direktionen indstiller,

at orienteringen om analysemodellen tages til efterretning.

### Sagsfremstilling

I regi af Danske Regioner blev det i maj 2019 besluttet, at regionerne skulle gå sammen om at udarbejde en analysemodel, der kan danne grundlag for flerårige kapacitetsplaner og desuden muliggøre gennemsigtighed på tværs af regionerne i forbindelse med beslutning om uddannelsesstilbud. Modellen skal endvidere fungere som dialogværktøj i relation til uddannelsesinstitutionerne, politikere og andre interessenter. Region Midtjylland har stået i spidsen for dette arbejde. Der er i udviklingen af en ny analysemodel fokuseret på flere elementer: 1) Udarbejdelse af et statistisk analysegrundlag, der viser udviklingen på uddannelsesområdet frem mod 2030. 2) En række oplysningsfilm, der belyser regionernes opgaver vedrørende kapacitet og fordeling. Samt 3) et kortværktøj, der lever op til forventningerne til analysemodellen; gennemsigtig proces, danne grundlag for flerårige kapacitetsplaner, og fungere som dialog- og planlægningsværktøj. Kortværktøjet skal tænkes ind i den tidsramme, der er for kapacitetsfastsættelsen, og vil derfor blive anvendt i efterårets proces vedrørende kapacitetsfastlæggelse. Bl.a. vil kortværktøjet blive præsenteret på et møde med rektorerne for regionens gymnasier.

Kortværktøjet og en af oplysningsfilmene præsenteres på udvalgets møde.

### Rådet for fremtidens kompetencers input

Rådet for fremtidens kompetencer blev præsenteret for værktøjet på dets møde den 26. september 2019, hvor de drøftede input til prioriteringer for fastlæggelsen af den fremtidige kapacitet. Rådet havde tre væsentlige opmærksomhedspunkter. Det skal synliggøres, hvordan kvaliteten påvirkes, hvis et gymnasium kommer under tre spor. Danske Regioner og Danske Gymnasier har i deres fælles udspil ligeledes fokus på, at der skal være en minimuskapacitet på tre spor. Derudover påpegede rådet, at det er vigtigt, at eleven, og ikke institutionen, sættes i centrum, når der drøftes kapacitet. Dette betyder, at eleven har adgang til så bredt et studievalg som muligt. Endvidere blev det bemærket, at selvom regionen alene har lovmæssig hjemmel til at fastsætte kapaciteten på det almene gymnasium, skal der anlægges et helhedsorienteret perspektiv, når kapaciteten fastsættes. Det betyder, at der også skal ses på udbuddet og optagegrundlaget for henholdsvis de erhvervsgymnasiale uddannelser og erhvervsuddannelserne, når der udarbejdes kapacitetsplaner, ligesom lokale forhold skal inddrages.

### Indflydelse på flerårige kapacitetsplaner

Det er på nuværende tidspunkt ikke muligt at foretage en endelig fastlæggelse af flerårige kapacitetsplaner, idet gymnasiernes indmelding af kapacitet endnu ikke er kendt, herunder om de vælger at anvende teknisk overbooking. Teknisk overbooking betyder, at der reserveres plads til flere elever end de 28 elever, der typisk ligger til grund for kapacitetsfastsættelsen. De forpligtende samarbejder skal meddele regionen den samlede kapacitet i december 2019. Endvidere har undervisningsministeren bebudet en række ændringer på området i løbet af efteråret, og dette forventes også at kunne få konsekvenser for kapacitetsfastlæggelsen. Regeringen har netop fremsat et forslag om at ændre elevfordelingsreglerne for gymnasierne med henblik på at afbøde de udfordringer, som flere gymnasier oplever med skæv elevsammensætning. Forslaget indebærer, at de lokale fordelingsudvalg får mulighed for at fordele elever efter karakterer eller bopæl. Regeringen foreslår endvidere, at regionerne får mulighed for at fastsætte fordelingsreglerne, hvis fordelingsudvalgene ikke kan blive enige. Løsningen er dog midlertidig og vil blive fulgt op af en permanent og mere omfattende løsning. I forhold til en permanent løsning afventer regeringen anbefalingerne fra den ekspertgruppe, som i starten af året blev nedsat for at opstille og vurdere forskellige elevfordelingsmodeller.

Udvalget for regional udvikling vil på mødet i januar 2020 blive præsenteret for et forslag til flerårige kapacitetsplaner.

### Beslutning

Udvalg for regional udvikling tog orienteringen om analysemodellen til efterretning.

Arne Lægaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

## **Tidligere Politisk Behandling**

Udvalget for regional udvikling godkendte 4. juni 2019 Flerårig handleplan for uddannelse og udvikling af arbejdskraftressourcer på uddannelsesområdet. Det fremgår heraf, at udvalget vil blive præsenteret for en analysemodel, der kan danne grundlag for flerårige kapacitetsplaner.

## **Bilag**

Flerårige kapacitetsplaner

# Punkt 5: Godkendelse af aftale om styringsmodel for Midttrafik

1-30-75-3-19

## Resume

Der fremlægges et forslag til aftale med Midttrafik om en styringsmodel for det fremtidige samarbejde. Baggrunden er regionsrådets beslutning om, at Midttrafik løbende skal fremlægge forslag til aktivitetstilpasninger, når det vil være nødvendigt for at sikre budgetoverholdelse. Med styringsmodellen får Midttrafik større råderum til at foretage justeringer i det regionale rutenet, men også en pligt til at informere regionen om tiltag, som Midttrafik ønsker at sætte i værk for at sikre budgetoverholdelse. Der holdes statusmøder administrativt og politisk.

## Direktionen indstiller,

at styringsmodel for det fremtidige samarbejde med Midttrafik godkendes,

at formandskabet for udvalg for regional udvikling udpeges til at deltage i de beskrevne årlige møder med Midttrafik, og

at de medlemmer af Midttrafiks bestyrelse, som er udpeget af regionsrådet, kan deltage i de årlige møder med Midttrafik.

## Sagsfremstilling

Administrationen har sammen med Midttrafik udarbejdet et forslag til en styringsmodel for samarbejdet mellem Region Midtjylland og Midttrafik. Med aftalen skal Midttrafik bidrage til at sikre, at budgettet overholdes. Midttrafik får også større frihedsgrader til at fastlægge og optimere aktivitetsniveauet i den regionale kollektive trafik.

I stedet for en initiativret får Midttrafik en initiativpligt. Er der indikationer på, at budgettet ikke kan overholdes, skal Midttrafik således tage initiativ til at foreslå og gennemføre tiltag, der kan sikre budgetoverholdelse. Da det fortsat er Region Midtjylland, der bestemmer serviceniveauet i den regionale kollektive trafik, er det afgørende, at regionen løbende orienteres om den økonomiske udvikling og passagerernes brug af den regionale kollektive trafik.

Parterne forpligter sig i fællesskab til at arbejde for visionerne i den regionale udviklingsstrategi om udvikling af mobiliteten på tværs af kommunerne med fokus på bæredygtige og fleksible transportløsninger.

Parterne afholder statusmøder hvert kvartal, hvor Midttrafik orienterer administrationen om planlagte og gennemførte aktiviteter. Møderne giver mulighed for at drøfte forslag til enhver ændring i serviceniveauet og vurdere, om tiltag har en karakter, der forudsætter en politisk godkendelse. Der afholdes ét årligt møde mellem formandskabet for Midttrafik og formandskabet for udvalg for regional udvikling. Regionsrådet vil blive orienteret om resultatet af dette årlige møde.

Aftalen omfatter ikke Aarhus Letbane, da samarbejdet mellem Region Midtjylland og Aarhus Kommune om letbanen er fastlagt i en interessentskabskontrakt.

For Midttrafik vil planlægning og beslutning om justeringer i de regionale ruters serviceniveau omfatte:

- Tilpasninger af busruters forløb
- Valg af køretider mellem destinationer
- Valg af afgangstider
- Valg/prioritering af korrespondance til bus og tog
- Oprettelse og nedlæggelse af busafgange
- Oprettelse og nedlæggelse af flexbusafgange
- Tilrettelæggelse af udbud af bustrafik, herunder valg af bustype
- Information til borgerne
- Inddragelse af borgerne i forbindelse med større ændringer

Nedlæggelse eller oprettelse af nye ruter og strækninger kan ikke ske uden Region Midtjyllands godkendelse. Ændringer i trafikplanens hovednet skal altid forelægges Region Midtjylland til godkendelse.

Forslag til aftale om styringsmodel har administrativt været forelagt Midttrafik, som kan tilslutte sig den. Aftalen forventes forelagt til godkendelse i Midttrafiks bestyrelse med ikrafttræden januar 2020.

I forlængelse af udvalget for regional udviklings behandling af forslag til styringsmodellen på dets møde den 11. september 2019 er det blevet præciseret, at modellen også omfatter Midtjyske Jernbaner.

## **Beslutning**

Udvalg for regional udvikling indstiller til forretningsudvalget,

at styringsmodel for det fremtidige samarbejde med Midttrafik godkendes,

at formandskabet for udvalg for regional udvikling udpeges til at deltage i de beskrevne årlige møder med Midttrafik, og

at de medlemmer af Midttrafiks bestyrelse, som er udpeget af regionsrådet, kan deltage i de årlige møder med Midttrafik.

Rasmus Foged tog forbehold, idet han mener, at kompetencen hos Midttrafik til ændringer i serviceniveauet ikke skal inkludere oprettelse og nedlæggelse af bus- og flexbusafgange.

Arne Lægaard og Carsten Kissmeyer var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

## **Tidligere Politisk Behandling**

Udvalg for regional udvikling vedtog på møde den 11. september 2019 at udsætte sagen med henblik på præciseringer i aftaleforslaget.

Udvalg for regional udvikling modtog den 4. april 2019 og den 8. maj 2019 orienteringer om status for udarbejdelse af aftale om styringsmodel for Midttrafik.

## **Bilag**

Forslag til styringsmodel

Kommentarer til styringsmodel

# Punkt 6: Godkendelse af proces, kriterier og ekspertpanel for uddeling af landsbyprisen 2020

1-33-76-2-19

## Resume

Der forelægges et forslag til reviderede kriterier for Region Midtjyllands landsbypris 2020. Kriterierne er blevet tilpasset, så de er blevet tydeligere og bedre afspejler den regionale udviklingsstrategi. I forslaget er to af de nuværende kriterier udgået og et nyt kriterium omhandlende bæredygtig udvikling er tilføjet. Administrationen foreslår, at der ved uddelingen af landsbypris 2020 bruges samme ekspertpanel som ved forrige uddeling, og at den fremadrettede stillingtagen til brug af et ekspertpanel vil ske i forbindelse med udmøntningen af den kommende landdistriktsstrategi i løbet af 2020. Som noget nyt vil de fem bedste kandidater blive inviteret til at præsentere deres landsby for ekspertpanelet. Derudover lægges der op til at give landsbyprisen mere synlighed, bl.a. med små præsentationsvideoer for de fem bedste kandidater og et større event i forbindelse med prisoverrækkelsen.

## Direktionen indstiller,

- at der fortsat uddeles én landsbypris til en landsby eller gruppe af landsbyer på 150.000 kr.,
- at det ved uddelingen kan overvejes at uddele en særpris til en landsby, der har gjort en særlig indsats,
- at proces og kriterier for uddelingen af landsbyprisen 2020 godkendes,
- at det nuværende ekspertpanel fortsat anvendes i udvælgelsesprocessen for uddelingen af landsbyprisen 2020, og
- at der vil blive taget stilling til den fremadrettede brug af et ekspertpanel i forbindelse med udmøntningen af den kommende landdistriktsstrategi i løbet af 2020.

## Sagsfremstilling

Region Midtjyllands landsbypris er uddelt 11 gange. I forbindelse med uddelingen af landsbyprisen i 2019 bad udvalget for regional udvikling administrationen om at se på udvælgelsesprocedure og kriterier for tildelingen af regionens landsbypris.

### Reviderede kriterier

Overordnet foreslår administrationen, at kriterierne bliver tilpasset, så der ikke er så stort sammenfald mellem dem. Det vil gøre kriterierne mere entydige og brugbare. Dertil kommer, at kriterierne i større omfang tager udgangspunkt i FN's verdensmål og landsbyernes arbejde med det gode og bæredygtige liv, jf. den regionale udviklingsstrategi.

Konkret foreslås det, at to af de nuværende kriterier slettes: 'Stærkt lokalt engagement gennem flere år', og 'Landsbyen har trodset særlige vanskelige vilkår, f.eks. nedlæggelse af offentlige service eller private arbejdspladser'. Vurderingen er, at det første er overflødig, da alle kandidater viser engagement. Det andet kan give et utilsigtet signal om, at landsbyers udviklingsarbejde skal være drevet af negative strukturelle udfordringer mere end af de potentialer og stedbundne ressourcer, som kendetegner lokalområdet, jf. 3. kriterium nedenfor.

Derudover er der lavet nogle mindre justeringer, som fremgår nedenfor, og der er tilføjet et kriterium angående bæredygtig udvikling.

### Foreslåede kriterier for uddeling af landsbyprisen 2020

1. Landsbyens fysiske miljø er attraktivt, og der er god adgang til natur, hvilket f.eks. kan være skabt gennem større projekter, sanering m.m.  
Bemærkningerne er præciseret, så det fremgår tydeligere, hvad der menes.

2. Landsbyen arbejder med indsatser og aktiviteter, der understøtter en bæredygtig udvikling.  
Nyt kriterium.
3. Landsbyens udvikling tager udgangspunkt i de særlige stedbundne ressourcer og potentialer, som kendetegner lokalområdet.  
Bemærkningerne er præciseret, så det fremgår tydeligere, hvad der menes.
4. Landsbyens borgere, foreninger og erhvervsliv har inden for de seneste 3-5 år medvirket aktivt til at planlægge landsbyens og områdets udvikling.  
Det er blevet præciseret, at det drejer sig om de seneste 3-5 år.
5. Landsbyen har udsyn og deltager i samarbejder og netværk, eksempelvis om fælles projekter, faciliteter og arrangementer.  
Kriteriet er tilpasset, så der ikke længere står 'klyngesamarbejde', og opfattelsen af samarbejde er gjort bredere.
6. Landsbyen har aktive fællesskaber og frivillige, som understøtter et godt og inddragende socialt og kulturelt miljø.  
Kriteriet er tilpasset, så det også omhandler frivillighed og fællesskaber.
7. Generel vurdering af landsbyen og dens udviklingsaktiviteter. Kandidater skal ikke forholde sig til dette kriterium, da det alene skal bruges af ekspertpanelet.  
Ikke ændret.

Administrationen foreslår, at landsbyprisen på 150.000 kr. fortsat gives til en landsby med maksimalt 2.000 indbyggere eller en gruppe af mindre landsbyer, samt at regionsrådet helt ekstraordinært kan uddele en særpris til en landsby, som har gjort en særlig indsats. Tidligere modtagere af landsbyprisen vil få mulighed for at ansøge igen, men udelukkende på baggrund af nye udviklingstiltag iværksat efter seneste tildeling. Der vil i sagens natur gå en årrække, inden resultaterne herfra kan bruges til at kvalificere en ny indstilling.

### **Ekspertpanel**

Et ekspertpanel har i tidligere år bistået regionen med en faglig vurdering af ansøgninger og kandidater til landsbyprisen. Administrationen foreslår, at det nuværende ekspertpanel også bidrager til udvælgelsesprocessen for Landsbyprisen 2020, mens der i forbindelse med udmøntningen af en kommende regional landdistriktsstrategi skal tages fornyet stilling til evt. forsat brug af et ekspertpanel. Det nuværende ekspertpanel består af to forskere fra universiteter, en ekspert i bæredygtighed, to medarbejdere fra en kommune i hhv. Region Nordjylland og Region Syddanmark, og en medarbejder fra administrationen i Region Midtjylland.

### **Proces for uddeling af landsbyprisen 2020**

Efter regionsrådets godkendelse af proces og kriterier inviteres kommuner og LAG'er (Lokale AktionsGrupper) til at indsende forslag til kandidater til landsbyprisen 2020. Frist herfor er januar 2020. Derefter vurderer ekspertpanelet de indkomne forslag i forhold til kriterierne. Som et nyt tiltag vil de fem bedste kandidater blive inviteret til et møde med ekspertpanelet for at præsentere deres landsby. Med udgangspunkt i både ansøgninger og præsentationer indstiller ekspertpanelet én vinder af landsbyprisen 2020 til regionsrådets møde i marts 2020. Overrækkelsen af landsbyprisen 2020 forventes at blive i maj 2020, hvor der som noget nyt samtidig vil blive afholdt et større arrangement.

### **Yderligere nye tiltag**

Som noget nyt vil der også blive lavet presseomtale af de fem kandidater, som går videre til finalerunden. De fem bedste kandidater vil også få lavet en ca. 3 minutters videooptagelse, der viser nogle af landsbyens aktiviteter. Forventningen er, at det vil være med til at gøre landsbyerne og landsbyprisen endnu mere synlig. Derudover vil alle kandidater til landsbyprisen blive tilbudt at deltage i regionens landdistriktsarrangementer og relevante netværkssamarbejde for at åbne op for nye samarbejder og projekter.

### **Beslutning**

Udvalg for regional udvikling indstiller til forretningsudvalget,

at der fortsat uddeles én landsbypris til en landsby eller gruppe af landsbyer på 150.000 kr.,

at det ved uddelingen kan overvejes at uddele en særpris til en landsby, der har gjort en særlig indsats,  
at proces og kriterier for uddelingen af landsbyprisen 2020 godkendes,  
at det nuværende ekspertpanel fortsat anvendes i udvælgelsesprocessen for uddelingen af landsbyprisen 2020, og  
at der vil blive taget stilling til den fremadrettede brug af et ekspertpanel, i forbindelse med udmøntningen af den kommende landdistriktsstrategi i løbet af 2020.

Arne Lægaard og Carsten Kissmeyer var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

### **Tidligere Politisk Behandling**

Udvalget for regional udvikling bad på sit møde den 13. marts 2019 om, at der er behov for en ny udvælgelsesprocedure for landsbyprisen, herunder at ekspertgruppens opgave og arbejdsform overvejes.

### **Bilag**

Landsbyprisen 2020 - reviderede kriterier, proces og ekspertpanel

## Punkt 7: Forskningsprojekt om kultur og landdistrikter #

1-33-76-4-19

### Resume

Der mangler viden om kulturens betydning for udvikling af lokalsamfund og landdistrikter. Center for Landdistriktsforskning ved Syddansk Universitet har efter dialog med regionens administration udarbejdet et oplæg til et forskningsprojekt, der sætter fokus på kulturlivet i landdistrikterne. Projektet, der gennemføres i samarbejde med Region Midtjylland, skal afdække, hvordan og i hvilket omfang kulturen kan være drivkraft for udvikling af lokalsamfund og landdistrikter. Regionsrådet besluttede på sit møde den 25. september 2019 at bede udvalget for regional udvikling om at få afklaret, om projektet evt. kan gennemføres og medfinansieres i et samarbejde mellem Danske Regioner, regionerne, Kulturstyrelsen og Syddansk Universitet.

### Direktionen indstiller,

at udvalget tager kontakt til Danske Regioner for at få undersøgt, om projektet kan gennemføres og medfinansieres i et samarbejde mellem Danske Regioner, regionerne, Kulturstyrelsen og Syddansk Universitet.

### Sagsfremstilling

Efter indstilling fra udvalget for regional udvikling behandlede regionsrådet på sit møde den 25. september 2019 en sag om medfinansiering til et forskningsprojekt, der skal udrede kulturens betydning for udvikling af lokalsamfund og landdistrikter. Regionsrådets konklusion var, at projektets tema og fokus bør kunne have en interesse ud over Region Midtjylland. Derfor beder regionsrådet nu udvalget for regional udvikling om at tage kontakt til Danske Regioner med henblik på at få afklaret, om projektet kan gennemføres og medfinansieres i et bredt samarbejde med deltagelse af Danske Regioner, regionerne, Kulturstyrelsen og Syddansk Universitet.

Sagsfremstillingen til regionsrådsmødet den 25. september 2019:

#### Projektets formål og aktiviteter

Det ansøgte projekt fra Center for Landdistriktsforskning ved Syddansk Universitet har til formål at levere evidens og viden om kulturens betydning for landdistriktsudvikling og om, hvordan der kan arbejdes med kultur i landdistrikter, således at kulturen er drivkraft for udvikling. Ansøgningen, der er udarbejdet efter dialog med regionens administration, indeholder blandt andet følgende aktiviteter:

- Undersøgelse af kulturens omfang og betydning for udvikling af lokalsamfund, livskvalitet, fællesskab og bosætning – kvantitativt og kvalitativt – i Region Midtjylland
- Dybdegående casestudier af udvalgte lokalsamfund i regionen, blandt andet for at redegøre for kulturens betydning for landdistriktsudvikling
- Policy-anbefalinger til Region Midtjylland om den fremtidige landdistrikts- og kulturindsats bl.a. formidlet i et kulturidékatalog
- Perspektivering af resultater og anbefalinger i forhold til FN's verdensmål

#### Organisering, tidsplan m.m.

Forskningsprojektet gennemføres af Center for Landdistriktsudvikling ved Syddansk Universitet, blandt andet gennem ansættelse af en ph.d.-studerende.

Der etableres en styregruppe på embedsmandsniveau med bl.a. deltagelse fra udvalgte kommuner i regionen (KKR), Kulturstyrelsen, Region Midtjylland og kulturaktører fra landdistrikterne. Desuden etableres der en arbejdsgruppe bestående af Center for Landdistriktsforskning og Region Midtjylland samt med kommunedeltagelse. Arbejdsgruppen indebærer en tæt og løbende inddragelse af regionen i arbejdet for at fastholde fokus, bl.a. i form af løbende sparring med den ph.d.-studerende om formål og aktiviteter.

Resultater fra undersøgelsen og forskningen formidles løbende blandt andet gennem workshops m.m. Region Midtjylland får løbende i 2020 og 2021 leveret anbefalinger gennem udarbejdelse og udgivelse af videnskabelige rapporter. Den ph.d.-studerendes forskeruddannelse med en afhandling færdiggøres i 2022.

Kulturstyrelsen har givet tilsagn til at deltage i styregruppen, blandt andet fordi der mangler national viden og forskning på dette felt.

#### Baggrund

Region Midtjyllands udviklingsstrategi har som overordnet mål, at regionen skal være en attraktiv og bæredygtig region for alle, hvor borgere har mulighed for at leve det gode liv. Kulturindsatsen har bl.a. til formål at få kulturen til at leve i hele regionen og dermed give flest mulige borgere kulturoplevelser (kultur til flere). Den regionale landdistriktsindsats er et vigtigt element i at understøtte udviklingsstrategiens mål, da en tredjedel af befolkningen

bor i landdistrikter eller byer med under 3.000 indbyggere. I forbindelse med administrationens arbejde med udkast til en ny regional landdistriktsstrategi er der mange aktører, der peger på kulturens store betydning for, at det er attraktivt at bo på landet.

## Økonomi

Der søges om et tilskud fra Region Midtjylland på 1,184 mio. kr. Rammen til mobilitet og landdistrikter er på 5 mio. kr. Til dato er der indstillet for 3,05 mio. kr. Følges indstillingen, vil der være 0,766 mio. kr. til rest til nye initiativer i 2019.

<b>Tabel 1. Budget og finansiering</b>				
<b>1.000 kr.</b>	<b>2020</b>	<b>2021</b>	<b>2022</b>	<b>I alt</b>
<i>Budget</i>				
Ph.d. studerende	411	452	589	1.452
Vejledning fra SDU	72	40	0	112
Statistik, feltarbejde, litteratur m.m.	25	25	0	50
Ph.d. vejledning m.m.	80	80	80	240
Øvrige udgifter	30	30	60	120
Administration, kontorudgifter m.m.	124	125	146	395
<b>Budget i alt</b>	<b>742</b>	<b>752</b>	<b>875</b>	<b>2.369</b>
<i>Finansiering</i>				
Syddansk Universitet	-371	-376	-437	-1.184
Region Midtjylland	-371	-376	-437	-1.184
<b>Finansiering i alt</b>	<b>-742</b>	<b>-752</b>	<b>-875</b>	<b>-2.369</b>
<b>Total</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

## Beslutning

Udvalg for regional udvikling besluttede, at tage kontakt til Danske Regioner for at få undersøgt, om projektet kan gennemføres og medfinansieres i et samarbejde mellem Danske Regioner, regionerne, Kulturstyrelsen og Syddansk Universitet.

Arne Lægaard og Carsten Kissmeyer var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

## Tidligere Politisk Behandling

Den 11. september 2019 indstillede udvalg for regional udvikling til forretningsudvalget, at der bevilges 1,184 mio. kr. fra puljen til mobilitet og yderområder, under forudsætning af at projektet gennemføres som ansøgt. Torben Nørgaard tog forbehold og Morten Flæng var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Den 17. september 2019 indstillede forretningsudvalget til regionsrådet, at der bevilges 1,184 mio. kr. fra puljen til mobilitet og yderområder, under forudsætning af at projektet gennemføres som ansøgt. Marianne Karlsmose, Jacob Isøe Klærke og Jakob Rixen tog forbehold, Venstre var betænkelig ved udviklingen i det samlede antal ph.d.-projekter, regionen støtter, set i forhold til nytteværdien, og Nicolaj Bang var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Den 25. september 2019 besluttede regionsrådet at sende sagen tilbage til udvalg for regional udvikling.

## Bilag

Ansøgning om forskningsprojekt vedrørende kultur på landet

## **Punkt 8: Bevilling til sundhedsinnovationsprojekt om bedre ernæringsbehandling**

1-30-76-15-19

### **Resume**

Der ansøges om 0,295 mio. kr. i medfinansiering til en pilottest af MinMenu, der skal bidrage til at optimere ernæringsbehandlingen af indlagte patienter.

### **Direktionen indstiller,**

at der bevilges 0,295 mio. kr. fra puljen til sundhedsinnovation under de regionale udviklingsaktiviteter til Aarhus Universitetshospital til gennemførelsen af "Pilottest af MinMenu".

### **Sagsfremstilling**

Aarhus Universitetshospital har påbegyndt en pilottest af den digitale platform MinMenu for at kunne lave veldokumenteret ernæringsbehandling. Det sker for at understøtte en højt specialiseret ernæringsbehandling af patienterne samt sikre datadrevet drift, forskning og udvikling gennem øget digitalisering og patientinddragelse. Pilottesten skal også afdække og optimere arbejdsgange i relation til madbestilling, servering og ernæringsregistrering.

Testen laves på afdelingerne for Ældresygdomme og Lungesygdomme, men det er hensigten, at løsningen skal udvides og spredes til andre afdelinger og hospitaler. Ligeledes skal testen vise, om man kan overføre viden mellem sektorer, hvilket vil styrke samarbejdet og ernæringsbehandlingen mellem hospitaler og kommuner.

Aarhus Universitetshospital søger om medfinansiering til testen.

### **MinMenu**

Min Menu er en digital platform, hvor patienterne får adgang til platformen via en personlig patientterminal baseret på patientens ernæringsprofil. Patienten kan selv i MinMenu vælge den mad, vedkommende har lyst til, bestille og efterfølgende ernæringsregistrere og modtage respons fra systemet. Bestillinger og ernæringsregistreringer samles op i MinMenu, hvor der foretages en sammentælling og beregning af ernæringsregistrering, som i pilottesten overføres manuelt til den elektroniske patientjournal (EPJ).

### **Pilottest**

Pilottesten gennemføres ved en række aktiviteter med udgangspunkt i, at der laves en baseline journalaudit samt en kortlægning af nuværende arbejdsgange i forbindelse med den samlede ernæringsindsats på afdelingerne. Aktiviteter derefter er konfiguration og tilretning af den digitale platform efterfulgt af testopstart på afdelingerne i en periode på 1-2 måneder. Dernæst kommer løsninger i pilotdrift på afdelingerne med løbende dataopsamling. Endelig afsluttes pilottesten med en evaluering og aftale om det videre forløb.

### **Succeskriterier**

Succeskriterierne for projektet er bl.a. at få indblik i mulighederne for fuld implementering af MinMenu på Aarhus Universitetshospital samt spredning til regionens andre hospitaler. Dernæst at involvere patienterne i vurderingen af egen ernæring og øge deres motivation for at tage en aktiv rolle i forhold til egen ernæringsbehandling og endelig at opnå medarbejdernes vurdering af indsatsens indflydelse på arbejdsgange og kvalitet for patientens ernæring.

Projektets resultater skal samtænkes med andre udviklingsprojekter om ernæring i regionen. Administrationen er allerede i dialog med de øvrige implicerede hospitaler, som har modtaget mikrofinansiering til deres tests og er med til at understøtte, at der sker et samarbejde på tværs, hvor der videndeles med henblik på kvalificering og spredning.

### **Baggrund**

Den regionale udviklingsstrategi har fokus på, hvordan nye løsninger kan sikre en bedre og mere korrekt ernæring for de indlagte patienter. I dag er fire ud af ti indlagte patienter underernærede under indlæggelsen. Underernæring medfører længere indlæggelse og 20-50 % flere komplikationer. Patienter, der er underernærede eller i risiko for at blive det, har 35 % større risiko for at dø sammenlignet med patienter, som ikke er underernærede. Dernæst har patienter, som er underernærede eller i risiko for at blive det, højere risiko for at blive genindlagt sammenlignet med patienter, som ikke er underernærede.

Der er i dag ikke integration mellem ernæringsberegningen i EPJ, madbestilling og kostregistrering, ligesom patienten ikke aktivt er involveret i indsatsen for en bedre ernæring. For medarbejderne er der ofte tale om dobbelte arbejdsgange og dobbelt registrering knyttet til ernæring i forhold til fx indlæggelse, kostregistrering og udskrivning.

Afdelingerne for Lungesygdomme, Ældresygdomme og Centralkøkkenet på Aarhus Universitetshospital indgår i projektet, som løber frem til december 2019. Projektet er påbegyndt i juni 2019, hvor aktiviteterne finansieres af hospitalet. Administrationen har gjort opmærksom på, at regionsrådet først i løbet af oktober vil kunne tage stilling til ansøgningen.

### Økonomi

Aarhus Universitetshospital samarbejder i projektet med Movesca, Carecall, Dynamisk Infrastruktur til Applikationer og Services (DIAS), MedTech Innovation Consortium (MTIC) samt it.

Ud af projektets budget på 0,827 mio. kr. søges der om medfinansiering fra Region Midtjylland på 0,295 mio. kr. Hvis de to punkter om sundhedsinnovationsprojekter på denne dagsorden godkendes, vil der være 1,6 mio. kr. til rest til nye projekter.

<b>Tabel 1. Budget og finansiering.</b>	
<b>1.000 kr.</b>	<b>2019</b>
<i>Personaletimer</i>	
Afdelingen for Lungesygdomme	195
Afdelingen for Ældresygdomme	195
Centralkøkkenet	213
<i>Anskaffelser</i>	
Hardware	24
Software	200
<b>Budget i alt</b>	<b>827</b>
<i>Finansiering</i>	
Region Midtjylland,	
Sundhedsinnovationspuljen	-295
Aarhus Universitetshospital	-532
<b>Finansiering i alt</b>	<b>-827</b>
<b>Total</b>	<b>0</b>

### Beslutning

Udvalg for regional udvikling indstiller til forretningsudvalget,

at der bevilges 0,295 mio. kr. fra puljen til sundhedsinnovation under de regionale udviklingsaktiviteter til Aarhus Universitetshospital til gennemførelsen af "Pilottest af MinMenu".

Arne Lægaard og Carsten Kissmeyer var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

### Bilag

Ansøgning pilottest af MinMenu

# Punkt 9: Bevilling til sundhedsinnovationsprojekt om forebyggelse af diabetes

1-30-76-37-19

## Resume

Der søges om 1,870 mio. kr. i medfinansiering til innovationsprojekt om teknologiudvikling og test i forhold til forebyggelse af følgesygdomme i forbindelse med type 2 diabetes.

## Direktionen indstiller,

at der bevilges 1,870 mio. kr. fra puljen til sundhedsinnovation under de regionale udviklingsaktiviteter til Steno Diabetes Center Aarhus til medfinansiering af innovationsprojektet "Nybrud".

## Sagsfremstilling

Steno Diabetes Center Aarhus søger om medfinansiering til udvikling af et digitalt værktøj, der kan indgå som klinisk beslutningsstøtte til forebyggende tiltag i forbindelse med følgesygdomme for patienter med type 2 diabetes. Det skal støtte patienterne i at få et bedre liv med øget livskvalitet. Med det digitale værktøj vil man kunne forudsige følgesygdomme og dermed gribe ind og forebygge, før sygdommene opstår.

Innovationsprojektet bygger på allerede igangsatte analyser af data i TVÆRSPOR-databasen (sygdomsdata). Analyserne skal undersøge, om man med hjælp af kunstig intelligens, som anvendes på en stor mængde sygdoms- og socioøkonomiske data, kan få viden om senfølger i forbindelse med type 2 diabetes.

Den nye viden skal sammen med Patient Reported Outcome (PRO) data og data fra patienternes egne teknologiske hjælpemidler som f.eks. blodsuktermåler danne basis for udvikling af det digitale værktøj.

## Mål og aktiviteter

Innovationsprojektet har som sit primære mål at udvikle og teste et nyt digitalt værktøj til gavn for både borgere og klinikere i tæt samarbejde med private virksomheder. Samtidig er det et mål at øge anvendelsen og indlejringen af kunstig intelligens i de it-løsninger, som borgere og klinikere bruger. Dermed bygger det på regionens digitaliseringsstrategi, der kalder på anvendelse af den nye agile it-infrastruktur (DIAS), til i partnerskab at skabe en løsning. Et partnerskab hvor private virksomheder er en vigtig aktør. Endelig har innovationsprojektet som mål, at løsningen kan skaleres og spredes både regionalt, nationalt og internationalt.

Innovationsprojektet indeholder en række aktiviteter, som svarer til projektets mål. Det vil sige, der er bl.a. en arbejdsplan for udvikling af det digitale værktøj, en for integration i regionens it-systemer og en om skalering og udbredelse.

## Innovationsprojektets aktører

Steno Diabetes Center Aarhus er projektansvarlig, men projektet sker i samarbejde med bl.a. MedTech Innovation Consortium (MTIC) og den private virksomhed Enversion. Ligeledes gennemføres projektet i samarbejde med en række andre forskningsprojekter indenfor kunstig intelligens. Forventet projektstart er ultimo november 2019 og forventes afsluttet ultimo december 2021. Administrationen vil følge projektet tæt særligt med henblik på skalering og spredning af det digitale værktøj.

## Baggrund

Den Regionale Udviklingsstrategi understreger, at bedre digitale løsninger er et stærkt redskab, når der skal skabes nye innovative løsninger, f.eks. i forhold til forebyggelse som dette projekt netop skal bidrage til. It-løsninger og brugen af kunstig intelligens er et område, hvor regionen står stærkt i partnerskab med f.eks. private virksomheder og forskere.

Formålet med innovationsprojektet er først og fremmest at give alle borgere med type 2 diabetes mulighed for at leve det gode liv med en balance mellem højest mulig livskvalitet, optimal behandling af deres sygdom og størst mulig uafhængighed af sundhedsvæsenet. Men formålet er også at vise, hvordan Region Midtjyllands nye agile platform (DIAS) kan bruges til udvikling af nye patientnære løsninger. Dernæst er formålet at anvende de nyeste metoder inden for kunstig intelligens og teste, om redskaber til beslutningsstøtte, der er udviklet på sundhedsdata ved hjælp af kunstig intelligens-teknologi, kan bringes i anvendelse i en konkret patient- og behandlingskontekst.

## Økonomi

Ud af projektets budget på 2,6 mio. kr. søges der om medfinansiering fra Region Midtjylland på 1,87 mio. kr. Hvis de to punkter om sundhedsinnovationsprojekter på denne dagsorden godkendes, vil der være 1,6 mio. kr. til rest til nye projekter.

<b>Tabel 1. Budget og finansiering</b>				
<b>1.000 kr.</b>	<b>2019</b>	<b>2020</b>	<b>2021</b>	<b>I alt</b>
<i>Budget</i>				
Arbejdspakke 1: Udvikling af teknologi	150	620	370	1.140
Arbejdspakke 2: IT-økosystem integration	10	150	150	310
Arbejdspakke 3: Modning i anvendelse af IT	0	75	75	150
Arbejdspakke 4: Skalering og udbredelse	0	80	80	160
Arbejdspakke 5: Åben markedsdialog med virksomheder	25	25	0	50
Arbejdspakke 6: Samarbejde med lignende projekter	90	95	95	280
Arbejdspakke 7: Projektledelse, kommunikation og evaluering	35	100	400	535
<b>Budget i alt</b>	<b>310</b>	<b>1.145</b>	<b>1.170</b>	<b>2.625</b>
<i>Finansiering</i>				
Region Midtjylland - Sundhedsinnovation	-10	-780	-1.080	-1.870
MedTech Innovation Consortium (MTIC)	-100	-50	-25	-175
Steno Diabetes, Aarhus	-150	-250	0	-400
Region Midtjylland - IT	-10	0	0	-10
Videnspartnere	-40	-40	-40	-120
Danish Healthtech	0	-25	-25	-50
<b>Finansiering i alt</b>	<b>-310</b>	<b>-1.145</b>	<b>-1.170</b>	<b>-2.625</b>
<b>Total</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

## Beslutning

Udvalg for regional udvikling indstiller til forretningsudvalget,

at der bevilges 1,870 mio. kr. fra puljen til sundhedsinnovation under de regionale udviklingsaktiviteter til Steno Diabetes Center Aarhus til medfinansiering af innovationsprojektet "Nybrud".

Arne Lægaard og Carsten Kissmeyer var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

## Bilag

Ansøgning innovationsprojekt Nybrud

# Punkt 10: Godkendelse af aktivitets- og økonomifølgning på handleplan 2019 for regional udvikling

1-22-76-1-19

## Resume

Der fremlægges aktivitets- og økonomifølgning på handleplan 2019 for regional udvikling for projektpuljen til regionale udviklingsaktiviteter. Den samlede ramme er på 43,6 mio. kr. Pr. 30. september 2019 er der et forventet forbrug i 2019 på 39,8 mio. kr., hvoraf 1,6 mio. kr. er udbetalt. Administrationen vurderer, at det forventede forbrug vil blive udbetalt i 2019, da der er igangsat en række forskellige aktiviteter, hvoraf størstedelen forløber som forventet.

Der er 3,7 mio. kr., som, administrationen vurderer, bør omprioriteres. Administrationen foreslår, at midlerne, sammen med 1,3 mio. kr. fra midtvejsreguleringen, bliver tilført indsatsområdet 'Udvikling af arbejdskraftressourcer' og øremærkes til EU Socialfondsansøgningen 'Relationer til og anerkendelse af unge med særlige udfordringer'.

## Direktionen indstiller,

at opfølgningen pr. 30. september 2019 på aktiviteter og økonomi i forhold til handleplan 2019 tages til efterretning,

at de økonomiske ændringer vedtages, jf. tabel 1, og

at restmidlerne på 3,7 mio. kr. sammen med 1,3 mio. kr. fra tilbageløb i forbindelse med midtvejsreguleringen tilføres indsatsområdet 'Udvikling af arbejdskraftressourcer' og øremærkes til medfinansiering af EU Socialfondsansøgningen 'Relationer til og anerkendelse af unge med særlige udfordringer'.

## Sagsfremstilling

Det er pr. 30. september 2019 forventningen, at der i 2019 vil være et forbrug på 39,8 mio. kr. ud af de 43,6 mio. kr., som er rammen til projektpuljen til regionale udviklingsaktiviteter. Pr. 30. september er 1,6 mio. kr. udbetalt. Administrationen vurderer, at det ikke er unormalt, at midler først udbetales sidst på året, når projekterne er sat i gang, og operatørerne gør regnskaberne for året op. Desuden er 15,9 mio. kr. bundet op på tre større tilskud, der også udbetales inden årets udgang. Administrationen vurderer derfor, at det forventede forbrug vil blive udbetalt inden årets udgang.

### Status på aktiviteter

Inden for alle indsatsområder er der igangsat en række forskellige aktiviteter, hvor status er, at størstedelen af dem forløber som forventet. For de aktiviteter, som ikke forløber som forventet, skyldes det bl.a., at der inden for nogle områder endnu ikke har været relevante projekter at give tilskudsmidler til, og at de reelle omkostninger til f.eks. eksterne analyser har været lavere end forventet. Herudover har områdets aktiviteter være udfordret af, at regionens regionale udviklingsstrategi har været til behandling i Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse.

De konkrete aktiviteter gennemgås i vedlagte bilag.

### Tilpasning af midler

På baggrund af ovenstående foreslår administrationen, at rammerne inden for de enkelte indsatsområder tilpasses og nedskrives, jf. tabel 1.

<b>Tabel 1. Forbrug pr. 30. september 2019</b>			
<b>(i 1.000 kr.)</b>	<b>Korrigeret Budget</b>	<b>Forventet forbrug</b>	<b>Til omdisponering</b>
<b>Digitalisering</b>	<b>1.000</b>	<b>500</b>	<b>500</b>
Tilskudsmidler	500	0	500
Udviklingsmidler	500	500	0
<b>Internationale aktiviteter</b>	<b>11.900</b>	<b>10.284</b>	<b>1.616</b>
Tilskudsmidler	10.000	10.000	0
Udviklingsmidler	1.900	284	1.616
<b>Mobilitet og yderområder</b>	<b>3.650</b>	<b>2.884</b>	<b>766</b>
Tilskudsmidler	2.650	1.884	766
Udviklingsmidler	1.000	1.000	0
<b>Sundhedsinnovation</b>	<b>11.000</b>	<b>10.800</b>	<b>200</b>
Tilskudsmidler	9.000	9.000	0
Udviklingsmidler	2.000	1.800	200
<b>Bæredygtighed og Grøn omstilling</b>	<b>3.000</b>	<b>2.600</b>	<b>400</b>
Tilskudsmidler	1.700	1.700	0
Udviklingsmidler	1.300	900	400
<b>Klima</b>	<b>6.000</b>	<b>5.850</b>	<b>150</b>
Tilskudsmidler	5.800	5.650	150
Udviklingsmidler	200	200	0
<b>Udvikling af arbejdskraftressourcer</b>	<b>7.000</b>	<b>6.900</b>	<b>100</b>
Tilskudsmidler	5.500	5.500	0
Udviklingsmidler	1.500	1.400	100
<b>Total</b>	<b>43.550</b>	<b>39.818</b>	<b>3.732</b>

### Anvendelse af midlerne til omdisponering

Administrationen foreslår, at restmidlerne på 3,7 mio. kr. anvendes sammen med 1,3 mio. kr. fra tilbageløb i forbindelse midtvejsreguleringen, således at samlet 5 mio. kr. tilføres indsatsområdet 'Udvikling af arbejdskraftressourcer'. Midlerne foreslås øremærket til medfinansiering af EU Socialfondsansøgningen 'Relationer til og anerkendelse af unge med særlige udfordringer', som behandles på et særskilt punkt på regionsrådets møde den 30. oktober. De 1,3 mio. kr. i tilbageløb behandles under Økonomirapporteringen pr. 31. august 2019, hvor der gives en opfølgning på regionens økonomiske situation. Denne behandles også på regionsrådets møde den 30. oktober.

Såfremt EU Socialfondsansøgningen ikke opnår støtte eller andre planlagte aktiviteter ikke gennemføres som forventet, vil administrationen foreslå fremrykning af planlagte aktiviteter fra 2020, herunder initiativer inden for jordforurening og bæredygtig mobilitet.

### Baggrund

Med budget 2019 afsatte regionsrådet midler til en projektpulje til understøttelse af regionale udviklingsaktiviteter. For at give regionsrådet mulighed for at følge de aktiviteter, som igangsættes under projektpuljen, fremlægges halvårslige aktivitets- og økonomiopfølgninger. Her følges der op på, hvad forbruget har været, samt hvilke aktiviteter der er igangsat. Ligeledes beskrives, hvilke aktiviteter der er i planlægningsfasen, og hvad forbruget forventes at være fremadrettet.

### Beslutning

Udvalg for regional udvikling indstiller til forretningsudvalget,

at opfølgningen pr. 30. september 2019 på aktiviteter og økonomi i forhold til handleplan 2019 tages til efterretning,

at de økonomiske ændringer vedtages, jf. tabel 1, og

at restmidlerne på 3,7 mio. kr. sammen med 1,3 mio. kr. fra tilbageløb i forbindelse med midtvejsreguleringen tilføres indsatsområdet 'Udvikling af arbejdskraftressourcer' og øremærkes til medfinansiering af EU Socialfondsansøgningen 'Relationer til og anerkendelse af unge med særlige udfordringer'.

Arne Lægaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

## **Tidligere Politisk Behandling**

Den 26. juni behandlede regionsrådet den forrige halvårslige aktivitets- og økonomiopfølgning samt udmøntningen af tilbageløbsmidler fra de regionale erhvervsudviklingsmidler.

## **Bilag**

Aktivitets- og økonomiopfølgning pr. 30. september 2019

# Punkt 11: Bevilling til 'Relationer til og anerkendelse af unge med særlige udfordringer'

1-33-76-7-19

## Resume

Region Midtjylland har med forbehold for regionsrådets godkendelse sendt ansøgningen "Relationer til og anerkendelse af unge med særlige udfordringer" til Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse. Ansøgningen vil blive behandlet på Danmarks Erhvervsfremmebestyrelsens møde den 14. november 2019.

Ansøgningen skal supplere den kommunale ungeindsats og gennemføres i tæt samarbejde med kommuner og uddannelsesinstitutioner.

Ansøgningen har et samlet budget på 33,3 mio. kr., hvor Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse er søgt om 28,3 mio. kr., og Region Midtjylland medfinansierer 5 mio. kr.

## Direktionen indstiller,

at socialfondsansøgningen "Relationer til og anerkendelse af unge med særlige udfordringer" godkendes, og

at der bevilges 5 mio. kr. fra handleplansområdet 'Udvikling af arbejdskraftressourcer' under de regionale udviklingsaktiviteter til indsatsen. Bevillingen gives under forudsætning af, at regionsrådet godkender omprioriteringen af restmidler under behandlingen af 'Aktivitets- og økonomiopfølgningen på handleplan 2019 for regional udvikling', at regionsrådet godkender prioriteringen af tilbageløbsmidler under behandlingen af 'Økonomirapporteringen pr. 31. august', og at der opnås en bevilling fra Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse.

## Sagsfremstilling

I Region Midtjylland er det en politisk målsætning, at flere unge med særlige udfordringer skal inkluderes i fællesskaber og gennemføre en ungdomsuddannelse, jf. den regionale udviklingsstrategi 2019-2030.

Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse annoncerede i forsommeren 2019 en ansøgningsrunde til en inklusionsindsats, der skal øge unges erhvervsparathed gennem uddannelse, netop for unge med særlige udfordringer. Lov om erhvervsfremme giver regionerne mulighed for at ansøge og deltage i projekter om kvalificeret arbejdskraft under Den Europæiske Socialfond. Region Midtjylland har på den baggrund indsendt ansøgningen "Relationer til og anerkendelse af unge med særlige udfordringer" til Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse, der behandler ansøgningen på sit møde den 14. november 2019. Ansøgningen er indsendt med forbehold for regionsrådets godkendelse.

Projektets formål er at få flere unge med særlige behov til at starte på og gennemføre en ungdomsuddannelse. Målgruppen er alle unge (15-30 år) i hele regionen med særlige udfordringer, primært psykisk sårbare unge samt unge med anden etnicitet end dansk. Aktiviteterne vil primært bestå af særligt tilrettelagte, håndholdte forløb, der er udviklet og tilpasset den enkelte unges interesser, behov og muligheder. Forløbene er supplerende til den kommunale sammenhængende ungeindsats.

## Projektets indsatsområder og aktiviteter

Projektet har tre hovedindsatsområder:

### 1. Overgangen fra grundskole til FGU eller ungdomsuddannelse

Aktiviteter herunder vil være målrettet vejledning, rundbordssamtaler, overleveringssamtaler, trivselskoordinator, mentorforløb, lektiehjælp, netværk og jobafklaring. Hertil er der budgetteret med 12,4 mio. kr. til lønudgifter samt 5,0 mio. kr. til øvrige udgifter.

### 2. Overgang fra FGU til ungdomsuddannelse

Aktiviteter herunder vil være de samme som under punkt 1. Hertil er der budgetteret med 6,2 mio. kr. til lønudgifter samt 2,5 mio. kr. til øvrige udgifter.

### 3. Unges erhvervsparathed

Aktiviteter herunder vil være oplysning om erhvervslivet, oplysning om arbejdspladskultur, match mellem ung og virksomhed, livsmestring og mentorstøtte. Hertil er der budgetteret med 3,3 mio. kr. til lønudgifter samt 0,1 mio. kr. til øvrige udgifter.

Region Midtjylland er projektleder på projektet, mens aktiviteterne gennemføres med kommunerne som omdrejningsled. Da der i stor udstrækning er tale om håndholdte forløb tilpasset den enkelte unge, vil øvrige partnere (erhvervsskoler, FGU'er m.fl.) blive inddraget løbende, afhængigt af den enkelte unges behov. Pt. er der 18 partnere i projektet (ni kommuner, syv erhvervsskoler samt AOF og LO), men det forventes, at der kommer yderligere partnere til i løbet af projektperioden. Derudover er der interessetilkendegivelser fra LO Fyn, LO Aalborg og LO Vest/Esbjerg.

#### Forventede resultater

I projektet budgetteres med 3.150 deltagere. Det forventes, at 2.410 af disse starter på en uddannelse umiddelbart efter deltagelse i projektet. 215 deltagere forventes at være i beskæftigelse seks måneder efter deltagelse.

#### Økonomi

Projektet er treårigt med et samlet budget på 33,3 mio. kr.

Det indstilles, at regionens andel på 5 mio. kr. finansieres med 3,7 mio. kr. fra omprioriterede midler i forbindelse med Aktivitets- og økonomiopfølgningen på handleplan 2019 for regional udvikling og 1,3 mio. kr. i tilbageløbsmidler i forbindelse med midtvejsreguleringen, som er en del af Økonomirapporteringen pr. 31. august 2019. Begge behandles på regionsrådets møde den 30. oktober 2019.

Der søges om tilskud fra Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse på i alt 28,3 mio. kr., heraf 16,7 mio. kr. fra EU's Socialfond og 11,7 mio. kr. fra de decentrale erhvervsudviklingsmidler.

I denne socialfondsansøgning er der benyttet en kontoplan, hvor kun lønudgiften skal dokumenteres i projektarbejdet. Dertil lægges et beløb svarende til 40 % af lønudgifterne til at dække alle øvrige udgifter, f.eks. revision, køb af ekstern konsulent, kørsel, forplejning og leje af mødelokaler. Kontoplanen er valgt efter anbefaling fra Erhvervsstyrelsen.

<b>Tabel 1. Budget og finansiering.</b>	
<b>1.000 kr.</b>	<b>2020</b>
<i>Budget</i>	
Projektarbejde, løn	23.810
Øvrige udgifter 40%	9.524
<b>Budget i alt</b>	<b>33.334</b>
<i>Finansiering</i>	
EU's Socialfond	-16.667
Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse	-11.667
Region Midtjylland	-5.000
<b>Finansiering i alt</b>	<b>-33.334</b>
<b>Total</b>	<b>0</b>

## Beslutning

Udvalg for regional udvikling indstiller til forretningsudvalget,

at socialfondsansøgningen "Relationer til og anerkendelse af unge med særlige udfordringer" godkendes, og

at der bevilges 5 mio. kr. fra handleplansområdet 'Udvikling af arbejdskraftressourcer' under de regionale udviklingsaktiviteter til indsatsen. Bevillingen gives under forudsætning af, at regionsrådet godkender omprioriteringen af restmidler under behandlingen af 'Aktivitets- og økonomiopfølgningen på handleplan 2019 for regional udvikling', at regionsrådet godkender prioriteringen af tilbageløbsmidler under behandlingen af 'Økonomirapporteringen pr. 31. august', og at der opnås en bevilling fra Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse.

Arne Lægaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

## Bilag

Indsendt ansøgning

Bilag til ansøgningen - Effektkæde

Bilag til ansøgning - Rekruttering og forløb

# Punkt 12: Godkendelse af flerårig handleplan for henholdsvis klima og råstoffer

1-16-0-33-19

## Resume

For at realisere den regionale udviklingsstrategi udarbejder administrationen flerårige handleplaner for de enkelte indsatsområder. Handleplanerne beskriver både de aktiviteter, der er i gang, og dem, der er under overvejelse og planlægning. Dette giver mulighed for større politisk indflydelse på de kommende års aktiviteter.

Her fremlægges de flerårige handleplaner for henholdsvis klima og råstoffer.

## Direktionen indstiller,

at den flerårige handleplan for klima godkendes, og

at den flerårige handleplan for råstoffer godkendes.

## Sagsfremstilling

### Vision

Region Midtjylland har med den regionale udviklingsstrategi blandt andet som vision at tage hånd om klima, miljø og ressourcer for at sikre en bæredygtig udvikling. Konkret fremhæves det i strategien, at regionen generelt på miljø- og klimaområdet vil rette fokus mod at bringe regionens viden og ekspertise i spil i et bredt samarbejde. Regionen vil være med til at finde nye løsninger og organisationsformer for bedst mulig tilpasning til de nye vilkår, når klimaet ændrer sig.

I forhold til råstofområdet vil regionen involvere sig endnu mere i at fremme alternative, bæredygtige løsninger, så der forbruges færre nye råstoffer og undgår tung transport af materialer på vejene. Regionen har en central rolle i at samle og iværksætte indsatser i samarbejde med f.eks. kommunerne, Vejdirektoratet og beton- og byggeindustrien.

For at realisere visionerne udarbejdes der flerårige handleplaner for de enkelte indsatsområder. Disse beskriver både de aktiviteter, der er i gang, og dem, der er under overvejelse og planlægning.

De flerårige handleplaner for henholdsvis klima og råstoffer omhandler realiseringen af de nævnte visioner.

### Flerårig handleplan for klima

I de kommende år er følgende områder og handlinger prioriteret.

#### 1. Klimarobust region

Administrationen vil fortsat arbejde med at samle interessenterne på klimaområdet og koordinere en fælles indsats, da løsninger på klimaudfordringerne skal findes i et samarbejde mellem kommuner og forsyning på tværs af administrative grænser. Fokus er på at skabe nye projekter gennem partnerskaber i samarbejde med både nationale og internationale aktører, på at sikre en forankring og formidling af resultaterne fra de eksisterende klimapartnerskaber og på at udvikle værktøj til multifunktionel jordfordeling.

#### 2. Bæredygtig benyttelse og beskyttelse af grundvand

Administrationen vil arbejde for en bæredygtig benyttelse og beskyttelse af grundvandet ved at have fokus på udvikling af nye metoder til belysning af grundvandsforholdene i regionen, arbejde med beskyttelse af grundvandet i forbindelse med store nedbørsmængder og udvikle nye værktøjer til sikring af, at kommuner og forsyninger kan udføre en effektiv indsats på grundvandsområdet.

#### 3. Internationalisering og fundraising

Administrationen vil arbejde med at støtte kommuner gennem regionens internationale netværk og bistå i at skaffe finansiering af nye projekter.

### Flerårig handleplan for råstoffer

Udover Region Midtjyllands opgaver inden for råstofområdet, som har ophæng i råstofloven, vil administrationen i de kommende år også prioritere følgende områder og handlinger.

1. *Fremme alternative og bæredygtige løsninger i forhold til forbrug af råstoffer*

Administrationen vil arbejde med at fremme alternative, bæredygtige løsninger, så der forbruges færre nye råstoffer og foregår mindre tung transport på vejene. Fokus er på kortlægning af råstofforbruget og råstofstrømme i Danmark for at kunne lave en bedre fremtidig planlægning, at det offentlige går foran som rollemodel i forbindelse med anlægsprojekter i udbud, og at regionen gennem partnerskaber igangsætter forskellige udviklings- og forskningsprojekter omkring f.eks. genanvendelse.

2. *Fremme alternative og bæredygtige tiltag i forhold til overskudsjord*

Administrationen vil arbejde med at fremme alternative og bæredygtige tiltag via samarbejdsprojekter, så overskudsjord, der i dag betragtes som affald, bliver fremtidens ressource. Fokus er på samarbejdsprojekter og partnerskaber, som kan belyse, hvor det kan svare sig rent økonomisk at gøre noget mere bæredygtigt og cirkulært på området. Ligeledes er fokus på, at det offentlige går foran som rollemodel ved at stille krav i udbud til, at man tidligt forholder sig til bortgravet jord.

Ovenstående er uddybet i vedlagte bilag.

## **Beslutning**

Udvalget for regional udvikling indstiller til forretningsudvalget,

at den flerårige handleplan for klimatilpasning godkendes, og

at den flerårige handleplan for råstoffer godkendes.

Udvalget har bedt om, at navnet ændres til "Handleplan for klimatilpasning" inden behandlingen i forretningsudvalget.

## **Bilag**

Flerårig handleplan for klima

Flerårig handleplan for råstoffer

## **Punkt 13: Evaluering af studietur #**

1-00-13-17

### **Resume**

Udvalget evaluerer studieturen til Holland og Belgien den 29. september til 1. oktober 2019.

### **Direktionen indstiller,**

at udvalgets studietur til Holland og Belgien evalueres med henblik på udarbejdelse af rapport fra turen.

### **Sagsfremstilling**

Der skal udarbejdes en skriftlig rapport fra turen. I den forbindelse har udvalget mulighed for at komme med bidrag. Mulige spørgsmål til drøftelse:

- Hvad har vi oplevet?
- Hvilke erfaringer og observationer finder vi særligt relevante for vores eget arbejde?
- Hvad er det væsentligt at følge op på politisk og administrativt ovenpå programmet?

### **Beslutning**

Udvalg for regional udvikling evaluerede udvalgets studietur til Holland og Belgien med henblik på udarbejdelse af rapport fra turen.

Arne Lægaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

# Punkt 14: Orientering om havnesedimentdepot på Harboøre Tange #

1-51-71-1737-08

## Resume

På Harboøre Tange ligger Thyborøn Havns sedimentdepot, hvor der deponeres tungmetalforurenet havnesediment. Administrationen er blevet bedt om af regionsrådsmedlemmerne Jørgen Nørby og Morten Flæng at vurdere kritikken af deponeringen.

Sedimentdepotet er opført og drives efter de anvisninger, der er anført i depotets miljøgodkendelse. Det er Miljøstyrelsen, som er myndighed i forhold til både miljøgodkendelsen og tilsyn. Region Midtjylland har kortlagt depotets færdige etaper som muligt forurenet, dog vurderes det, at depotet ikke udgør en risiko for overfladevandet i området, og det kortlagte område er derfor ikke omfattet af den offentlige indsats.

## Direktionen indstiller,

at orienteringen om havnesedimentdepotet på Harboøre Tange tages til efterretning.

## Sagsfremstilling

Et havnesedimentdepot er et depot, hvor der deponeres sediment (bundfald) fra havnebassiner. Behovet for depoterne opstår, når sejlrender og havnebassiner skal oprensnes for aflejrede sedimenter. Sedimenter består primært af sand, sten og skaller men også andre materialer, som lægger sig på bunden af havnebassinerne. Sedimenter fra sejlrender og havnebassiner er ofte påvirkede af aktiviteterne i havnene og kan indeholde miljøfremmede stoffer som blødgøringsmidler, tensider, tjærestoffer, biocider i antibegroningsmidler som f.eks. tributyltin og tungmetaller. Depotet er oftest placeret i kystnære områder eller direkte ud fra kysten. I Danmark findes en række havnesedimentdepoter.

Selvom sedimenterne ikke er voldsomt forurenede set i forhold til jordkvalitetskriterierne, kan sedimentet (jorden) ikke frit anvendes til f.eks. udlægning på landbrugsjord. Dette skyldes, at det opgravede sediment pr. definition er et affaldsprodukt, og der er andre krav til, hvad affaldsprodukter må indeholde, hvis de skal gøre nytte andre steder.

## Vurdering af havnesedimentdepotet

Sedimentdepotet på Harboøre Tange er opført med en miljøgodkendelse, se vedlagte bilag for en uddybende historik. Der er løbende indsendt årsopgørelser over deponerede mængder og fremsendt analyser af det deponerede materiale. Miljøstyrelsen er tilsynsmyndighed for depotet og har gennemført flere fysiske tilsyn. Der har i forbindelse med tilsynene været enkelte bemærkninger, hvilket senest har resulteret i en miljøgodkendelse af Thyborøn Havns oplags- og nedknusningsplads på stedet. Miljøstyrelsen har ansvaret for, at depotet drives efter anvisningerne i miljøgodkendelsen.

Region Midtjylland er kortlægningsmyndighed i forhold til eventuelle jordforureninger. Region Midtjylland har derfor i 2008 kortlagt etape 1 og 2a (se oversigtskort i vedlagte bilag), som på daværende tidspunkt var fuldt udnyttet og udmatrikuleret.

Det deponerede materiale er ikke stærkt forurenet set i forhold til de jordkvalitetskriterier, som definerer, hvornår jord anses som forurenet. I opgørelserne er der udelukkende registreret enkelte mindre overskridelser på jordkvalitetskriterierne for kadmium og krom.

Den kortlagte del af sedimentdepotet vurderes ikke at udgøre en risiko for overfladevandet i området, såfremt depotet opføres og drives, som angivet i miljøgodkendelsen, derfor er det kortlagte areal ikke omfattet af den offentlige indsats.

Miljøstyrelsen er myndighed i forhold til revision af miljøgodkendelsen, kommende overgangsplaner ved nedlukning og eventuelle kommende tilsyn.

## Beslutning

Udvalg for regional udvikling tog orienteringen om havnesedimentdepotet på Harboøre Tange til efterretning.

Arne Lægaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

## Tidligere Politisk Behandling

På møde i udvalg for regional udvikling den 11. september 2019 blev sagen udsat.

## **Bilag**

Bilag - Havnesedimentdepot på Harboøre Tange

## **Punkt 15: Gensidig orientering #**

1-00-13-17

### **Sagsfremstilling**

Gensidig orientering for udvalgets medlemmer.

### **Beslutning**

Administrationen orienterede om samarbejdet med kommunerne i forhold til forberedelse af fælles mobilitetsplaner. Det er forhåbningen, at der kan opnås enighed om subregionale planer. Det er tanken, at der kan arbejdes med borgerinddragelse i forbindelse med udarbejdelsen af de forskellige planer.

Arne Lægaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.